Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

3 päivänä lokakuuta 2013 *

Direktiivi 2005/29/EY — Sopimattomat kaupalliset menettelyt — Soveltamisala — Lakisääteiseen sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvan sairauskassan antamat harhaanjohtavat tiedot — Julkisoikeudelliseksi laitokseksi perustettu kassa

Asiassa C-59/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesgerichtshof (Saksa) on esittänyt 18.1.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.2.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

BKK Mobil Oil Körperschaft des öffentlichen Rechts

vastaan

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits ja J.-J. Kasel (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV, edustajanaan Rechtsanwältin C. von Gierke,

— Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato W. Ferrante,

— Euroopan komissio, asiamiehinään M. van Beek ja V. Kreuschitz,

kuultuaan julkisasiamiehen 4.7.2013 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, s. 22) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat BKK Mobil Oil Körperschaft des öffentlichen Rechts (jäljempänä BKK) ja Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (sopimattoman kilpailun estämiseksi perustettu yhdistys, jäljempänä Wettbewerbszentrale) ja joka koskee BKK:n jäsenilleen antamia tietoja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin johdanto-osan 5–8, 11, 12 ja 14 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) – – rajatylittävään palvelujen ja tavaroiden tarjontaan tai sijoittautumisvapauteen kohdistuvat esteet – – olisi poistettava. Esteet voidaan poistaa ainoastaan vahvistamalla yhteisön tasolla yhdenmukaiset säännöt, joilla saavutetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja, sekä selventämällä yhteisön tasolla tiettyjä oikeudellisia käsitteitä siinä määrin kuin tämä on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja oikeusvarmuuden vaatimuksen täyttämiseksi.

(6) Tällä direktiivillä lähennetään jäsenvaltioiden lait, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja välittömästi vahingoittavia ja siten laillisesti toimivien kilpailijoiden taloudellisia etuja välillisesti vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä, sopimaton mainonta mukaan lukien. – –

(7) Tässä direktiivissä puututaan kaupallisiin menettelyihin, joilla pyritään välittömästi vaikuttamaan kuluttajien kaupallisiin ratkaisuihin suhteessa tuotteisiin. – –

(8) Tällä direktiivillä suojellaan nimenomaisesti kuluttajien taloudellisia etuja elinkeinonharjoittajien sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä. Näin sillä myös välillisesti suojellaan laillisesti toimivia elinkeinonharjoittajia kilpailijoilta, jotka eivät noudata tämän direktiivin sääntöjä, ja siten taataan terve kilpailu sen koordinoimalla alalla. – –

– –

(11) Pitkälle menevällä lähentymisellä, joka toteutetaan lähentämällä tällä direktiivillä kansalliset säännökset, päästään korkeatasoiseen yhteiseen kuluttajansuojaan. Tässä direktiivissä vahvistetaan yksi kuluttajien taloudellista käyttäytymistä vääristävien sopimattomien kaupallisten menettelyjen yleinen kielto. – –

(12) Yhdenmukaistaminen tuo tuntuvasti lisää oikeusvarmuutta sekä kuluttajien että elinkeinonharjoittajien osalta. Sekä kuluttajat että elinkeinonharjoittajat voivat luottaa yhtenäisiin, hyvin määriteltyihin oikeuskäsitteisiin perustuviin sääntelypuitteisiin, joilla säädellään sopimattomien kaupallisten menettelyjen kaikkia näkökohtia Euroopan unionissa. – –

– –

(14) On suotavaa, että harhaanjohtaviin kaupallisiin menettelyihin kuuluvat ne menettelyt, harhaanjohtava mainonta mukaan lukien, jotka kuluttajaa harhauttamalla estävät häntä tekemästä perustellun ja täten tehokkaan valinnan. – –”

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on tukea sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavuttaa korkeatasoinen kuluttajansuoja lähentämällä jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä.”

5 Saman direktiivin 2 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa;

b) ’elinkeinonharjoittajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa, ja elinkeinonharjoittajan nimissä tai puolesta toimivaa henkilöä;

c) ’tuotteella’ tavaraa tai palvelua – –;

d) ’elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisillä kaupallisilla menettelyillä’ (jäljempänä myös ’kaupallisilla menettelyillä’) elinkeinonharjoittajan tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille;

– –”

6 Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä direktiiviä sovelletaan 5 artiklassa tarkoitettuihin elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen jotakin tuotetta koskevaa liiketointa ja sen jälkeen.”

7 Kyseisen direktiivin 5 artiklan, jonka otsikko on ”Sopimattomien kaupallisten menettelyjen kieltäminen”, sanamuoto on seuraava:

”1. Sopimattomat kaupalliset menettelyt ovat kiellettyjä.

2. Kaupallinen menettely on sopimaton, mikäli:

a) se on huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimusten vastainen;

ja

b) se vääristää olennaisesti tai on omiaan vääristämään olennaisesti menettelyn saavutettavissa tai kohteena olevan keskivertokuluttajan tai, kun kaupallinen menettely on suunnattu tietylle kuluttajaryhmälle, ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön taloudellista käyttäytymistä tuotteeseen nähden.

– –

4. Sopimattomia ovat erityisesti kaupalliset menettelyt, jotka ovat:

a) harhaanjohtavia 6 ja 7 artiklassa esitetyn mukaisesti;

– –”

8 Saman direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kaupallista menettelyä pidetään harhaanjohtavana, jos se sisältää virheellistä tietoa ja on siten totuuden vastainen tai jos se millään tavoin, yleinen esitystapa mukaan luettuna, harhauttaa tai on omiaan harhauttamaan keskivertokuluttajaa, vaikka tieto olisikin tosiasiallisesti virheetön jonkin seuraavassa esitetyn seikan osalta, ja jos se joka tapauksessa saa tai todennäköisesti saa hänet tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt:

– –”

Saksan oikeus

9 Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi on saatettu osaksi Saksan oikeutta sopimattoman kilpailun estämisestä annetulla lailla (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb; BGBl. 2004 I, s. 1414; jäljempänä UWG).

10 UWG:n 2 §:n sanamuoto on seuraava:

”(1) Tässä laissa tarkoitetaan:

1. ’kaupallisella toimella’ kaikkea sellaista henkilön toimintaa oman tai vieraan yrityksen hyväksi ennen tai jälkeen liiketoimen toteuttamisen tai liiketoimen aikana, joka objektiivisesti katsoen liittyy tavaroiden tai palvelujen myynnin tai ostamisen edistämiseen tai tavaroita tai palveluita koskevan sopimuksen tekemiseen tai täytäntöönpanoon; tavaroihin kuuluu myös kiinteä omaisuus ja palveluihin kuuluvat myös oikeudet ja velvoitteet

– –

6. ’yrittäjällä’ jokaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka suorittaa kaupallisia toimia tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa, ja jokaista henkilöä, joka toimii tällaisen henkilön nimissä tai puolesta

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

11 BKK on julkisoikeudelliseksi laitokseksi perustettu Saksan lakisääteiseen järjestelmään kuuluva sairauskassa.

12 Ensimmäisessä oikeusasteessa nostamassaan kanteessa Wettbewerbszentrale vaati, että BKK määrätään lopettamaan seuraavien joulukuussa 2008 BKK:n internetsivustolla julkaistujen tietojen levittäminen:

”Jos asiakas eroaa BKK[:n] jäsenyydestä nyt, hän sitoutuu uuteen [pakolliseen sairauskassaan] seuraavien 18 kuukauden ajaksi. Näin ollen asiakas menettää ne houkuttelevat tarjoukset, joita BKK – – ensi vuonna tarjoaa, ja hän joutuu mahdollisesti lopulta maksajaksi, jos uusi sairauskassa ei pysty toimimaan saamiensa varojen turvin ja perii sen vuoksi lisämaksun.”

13 Wettbewerbszentrale katsoo, että kyseiset tiedot ovat harhaanjohtavia ja että ne ovat näin ollen kiellettyjä sekä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin että kansallisen kilpailuoikeuden mukaan. BKK jätti nimittäin mainitsematta, että jos vakuutuksenottajalta peritään lisämaksu, vakuutuksenottajalla on Saksan lakiin perustuva erityinen irtisanomisoikeus.

14 Näin ollen Wettbewerbszentrale antoi BKK:lle 17.12.2008 päivätyssä kirjeessä varoituksen ja vaati, että BKK sitoutuu lopettamaan kyseisten tietojen levittämisen seuraamusmaksun uhalla ja että se korvaa ennen oikeudenkäyntiä aiheutuneet oikeudelliset kulut.

15 BKK poisti tämän takia kyseiset tiedot internetsivustoltaan. BKK myönsi 6.1.2009 päivätyssä kirjeessä, että se oli julkaissut virheellisiä tietoja, ja suostui olemaan jatkossa markkinoimatta palvelujaan riidanalaisin tiedoin. BKK ei kuitenkaan suostunut antamaan Wettbewerbszentralelle sitoumusta näiden tietojen levittämisen lopettamisesta seuraamusmaksun uhalla eikä korvaamaan ennen oikeudenkäyntiä aiheutuneita oikeudellisia kuluja.

16 BKK:n mukaan UWG:n säännöksiä ja sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin säännöksiä ei voida soveltaa pääasiaan. Kyseisen direktiivin 2 artiklan d alakohdasta nimittäin ilmenee, että kyseistä direktiiviä sovelletaan ainoastaan saman direktiivin 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetun ”elinkeinonharjoittajan” ”kaupallisiin menettelyihin”, ja UWG:n 2 §:n 1 momentin 1 ja 6 kohdan sanamuoto on pääosin sama kuin kyseisten edellä mainitun direktiivin säännösten sanamuoto. Kyseiset edellytykset eivät kuitenkaan täyty käsiteltävässä asiassa, sillä BKK ei julkisoikeudellisena laitoksena tavoittele voittoa.

17 Asiaa ensimmäisenä oikeusasteena käsitellyt tuomioistuin määräsi BKK:n määräämiensä pakkokeinojen uhalla lopettamaan kyseisten tietojen levittämisen mainonta- ja kilpailutarkoituksessa elinkeinotoiminnassaan ja maksamaan Wettbewerbszentralelle 208,65 euroa korkoineen.

18 BKK:n ensimmäisessä oikeusasteessa annetusta tuomiosta tekemä valitus hylättiin. Revision-valituksessaan, jonka muutoksenhakutuomioistuin on ottanut tutkittavaksi, BKK vaatii, että Wettbewerbszentralen nostama kanne hylätään.

19 Bundesgerichtshof katsoo, että BKK:n levittämät mainostiedot merkitsevät sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevassa direktiivissä tarkoitettua harhaanjohtavaa menettelyä ja että kyseinen menettely pitäisi kieltää, koska sillä rikotaan UWG:tä.

20 Tällainen rikkominen voidaan kuitenkin todeta vain siinä tapauksessa, että kyseistä menettelyä voidaan arvioida kyseisen direktiivin, johon UWG perustuu, säännösten perusteella.

21 Ei ole kuitenkaan selvää, että sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaa direktiiviä on tulkittava siten, että BKK:n kaltainen toimija, joka julkisoikeudellisena laitoksena hoitaa lakisääteiseen sairausvakuutukseen liittyviä tehtäviä, on toiminut ”yrityksenä”, kun se on levittänyt riidanalaisia tietoja. Voidaan nimittäin väittää, että tällainen laitos ei harjoita taloudellista toimintaa vaan sillä on yksinomaan sosiaalinen päämäärä.

22 Tässä tilanteessa Bundesgerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin] 3 artiklan 1 kohtaa yhdessä 2 artiklan d alakohdan kanssa tulkittava siten, että elinkeinonharjoittajan toimen – joka koostuu yrityksen kaupallisesta menettelystä kuluttajia kohtaan – voi muodostaa myös se, että lakisääteinen sairauskassa antaa jäsenilleen (harhaanjohtavia) tietoja siitä, mitä haittoja jäsenille aiheutuu siinä tapauksessa, että he siirtyvät toiseen lakisääteiseen sairauskassaan?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

23 Aluksi on todettava, että asiakirja-aineistosta ilmenee, että Bundesgerichtshof katsoo, että pääasiassa kyseessä olevia tietoja on luonnehdittava sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi harhaanjohtavaksi menettelyksi, ja että se aikoo kieltää kyseisen menettelyn kyseisen direktiivin 5 artiklan 1 kohdan ja UWG:n mukaisesti.

24 Tässä yhteydessä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin sitä, kuuluuko tällaisten tietojen levittäjä – käsiteltävässä asiassa BKK – kyseisen direktiivin henkilölliseen soveltamisalaan, vaikka kyseinen tietojen levittäjä hoitaa julkisoikeudellisena laitoksena lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän hallinnoinnin kaltaista yleishyödyllistä tehtävää.

25 Sen ratkaisemiseksi, onko BKK:n kaltaista julkisoikeudellista kansallista laitosta, joka hallinnoi lakisääteistä sairausvakuutusjärjestelmää, pidettävä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevassa direktiivissä tarkoitettuna ”yrityksenä” ja koskevatko kyseisen direktiivin säännökset sitä sellaisena silloin, kun se – kuten käsiteltävässä asiassa – antaa jäsenilleen harhaanjohtavia tietoja, on heti aluksi muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan niin unionin oikeuden yhdenmukainen soveltaminen kuin yhdenvertaisuusperiaatekin edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen tai määräyksen, jossa ei nimenomaisesti viitata jäsenvaltioiden oikeuteen säännöksen tai määräyksen sisällön ja ulottuvuuden määrittämiseksi, sanamuotoa on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhdenmukaisesti ja tässä tulkinnassa on otettava huomioon säännöksen tai määräyksen asiayhteys ja kyseisellä säännöstöllä tavoiteltu päämäärä (ks. mm. asia C-287/98, Linster, tuomio 19.9.2000, Kok., s. I-6917, 43 kohta; asia C-40/01, Ansul, tuomio 11.3.2003, Kok., s. I-2439, 26 kohta ja asia C-271/10, VEWA, tuomio 30.6.2011, Kok., s. I-5815, 25 kohta).

26 Näin ollen kyseisen laitoksen kansallisen oikeuden mukaisella luokittelulla, oikeudellisella asemalla ja erityispiirteillä ei ole merkitystä, kun unionin tuomioistuin tulkitsee kyseistä direktiiviä ja vastaa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämään kysymykseen.

27 Jotta tällainen vastaus voidaan antaa, on todettava, että sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevassa direktiivissä käytetään poikkeuksetta ilmaisua ”kuluttaja”, kun taas jotakin tuotetta koskevan liiketoimen toisesta osapuolesta käytetään direktiivin ranskankielisessä versiossa joko ilmaisua ”entreprise” [yritys] tai ilmaisua ”professionnel” [elinkeinonharjoittaja] [suomenkielisessä versiossa käytetään ainoastaan ilmaisua ”elinkeinonharjoittaja”].

28 Näin ollen kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaan kyseistä direktiiviä ”sovelletaan – – elinkeinonharjoittajien [entreprises] ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen – – liiketointa ja sen jälkeen”.

29 Saman direktiivin 2 artiklan d alakohdassa säädetään, että ”elinkeinonharjoittajien [entreprises] ja kuluttajien välisillä kaupallisilla menettelyillä” tarkoitetaan ”elinkeinonharjoittajan [professionnel] tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien

mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille”. Ilmaisu ”tuote” on määritelty saman artiklan c alakohdassa siten, että sillä tarkoitetaan tavaraa tai palvelua, ja mitään toimialaa ei ole suljettu pois.

30 Kyseisen 2 artiklan b alakohdan mukaan ”elinkeinonharjoittajalla” [professionnel] tarkoitetaan ”luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka [kyseisen] direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa, ja elinkeinonharjoittajan nimissä tai puolesta toimivaa henkilöä”.

31 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että ilmaisujen ”entreprise” [yritys] ja ”professionnel” [elinkeinonharjoittaja] merkitys ja oikeudellinen ulottuvuus ovat sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaa direktiiviä sovellettaessa samat. Lisäksi viimeksi mainittua ilmaisua on käytetty eniten kyseisen direktiivin säännöksissä.

32 Tässä yhteydessä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin 2 artiklan b alakohdan sanamuodosta ilmenee heti aluksi, että unionin lainsäätäjä on antanut erittäin laajan merkityksen elinkeinonharjoittajan käsitteelle, jolla tarkoitetaan ”luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä”, joka harjoittaa vastikkeellista toimintaa, ja jonka soveltamisalan ulkopuolelle ei ole jätetty yleishyödyllistä tehtävää hoitavia laitoksia eikä julkisoikeudellisia laitoksia.

33 Kun lisäksi kyseisen direktiivin 2 artiklan a ja b alakohdassa olevien määritelmien sanamuoto otetaan huomioon, kyseisessä direktiivissä tarkoitetun elinkeinonharjoittajan käsitteen merkitys ja ulottuvuus on määriteltävä suhteessa korrelatiiviseen mutta vastakkaiseen kuluttajan käsitteeseen, jolla tarkoitetaan yksityistä, joka ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa (ks. analogisesti asia C-89/91, Shearson Lehman Hutton, tuomio 19.1.1993, Kok., s. I-139, 22 kohta).

34 Kuten sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin 1 artiklasta ja johdanto-osan 23 perustelukappaleesta ilmenee, kyseisen direktiivin tavoitteena on taata korkeatasoinen yhteinen kuluttajansuoja yhdenmukaistamalla täysin säännöt, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia elinkeinonharjoittajien sopimattomia kaupallisia menettelyjä kuluttajia kohtaan sopimaton mainonta mukaan lukien (ks. vastaavasti asia C-540/08, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, tuomio 9.11.2010, Kok., s. I-10909, 27 kohta).

35 Kyseinen sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevalla direktiivillä tavoiteltu päämäärä, joka on kuluttajien täysimääräinen suojaaminen tällaisilta menettelyiltä, perustuu siihen, että kuluttaja on elinkeinonharjoittajaan nähden heikommassa asemassa, koska kuluttajaa on pidettävä sopimuskumppaniaan taloudellisesti heikommassa asemassa olevana ja juridisesti kokemattomampana (ks. analogisesti em. asia Shearson Lehman Hutton, tuomion 18 kohta).

36 Unionin tuomioistuin on myös jo todennut, että kyseisen direktiivin tulkitsemisessa kuluttajan käsite on ensiarvoisen tärkeä ja että kyseisen direktiivin säännökset on laadittu olennaisilta osin sopimattomien kaupallisten menettelyjen adressaattina ja uhrina olevan kuluttajan näkökulmasta katsottuna (ks. vastaavasti asia C-122/10, Ving Sverige, tuomio 12.5.2011, Kok., s. I-3903, 22 ja 23 kohta ja asia C-435/11, CHS Tour Services, tuomio 19.9.2013, 43 kohta).

37 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa BKK:n antamat harhaanjohtavat tiedot voivat johtaa kyseisen laitoksen jäseniä, joita on selvästikin pidettävä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevassa direktiivissä tarkoitettuina kuluttajina, harhaan siten, että ne estävät heitä tekemästä perusteltua valintaa (ks. kyseisen direktiivin johdanto-osan 14 perustelukappale) ja saavat heidät siten tekemään ratkaisun, jota he eivät olisi tehneet ilman tällaisia tietoja, kuten saman direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa säädetään. Tässä yhteydessä kyseisen laitoksen julkisella tai yksityisellä luonteella ja kyseisen laitoksen hoitamalla erityistehtävällä ei ole merkitystä.

38 Edellä esitetyn perusteella BKK:n kaltaista laitosta on pidettävä kyseisessä direktiivissä tarkoitettuna ”elinkeinonharjoittajana”.

39 Edellä esitetty tulkinta on nimittäin ainoa, joka on omiaan varmistamaan sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin täyden vaikutuksen takaamalla sen, että sopimattomia kaupallisia menettelyjä vastaan taistellaan tehokkaasti korkeatasoista kuluttajansuojaa koskevan vaatimuksen mukaisesti.

40 Tällainen tulkinta on myös sopusoinnussa sen erittäin laajan ulottuvuuden kanssa, joka saman direktiivin asiallisella soveltamisalalla on jo tunnustettu olevan (ks. vastaavasti em. asia Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, tuomion 21 kohta).

41 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaa direktiiviä on tulkittava siten, että julkisoikeudellinen laitos, joka hoitaa lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän hallinnoinnin kaltaista yleishyödyllistä tehtävää, kuuluu sen henkilölliseen soveltamisalaan.

Oikeudenkäyntikulut

42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) on tulkittava siten, että julkisoikeudellinen laitos, joka hoitaa lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän hallinnoinnin kaltaista yleishyödyllistä tehtävää, kuuluu sen henkilölliseen soveltamisalaan.

Allekirjoitukset